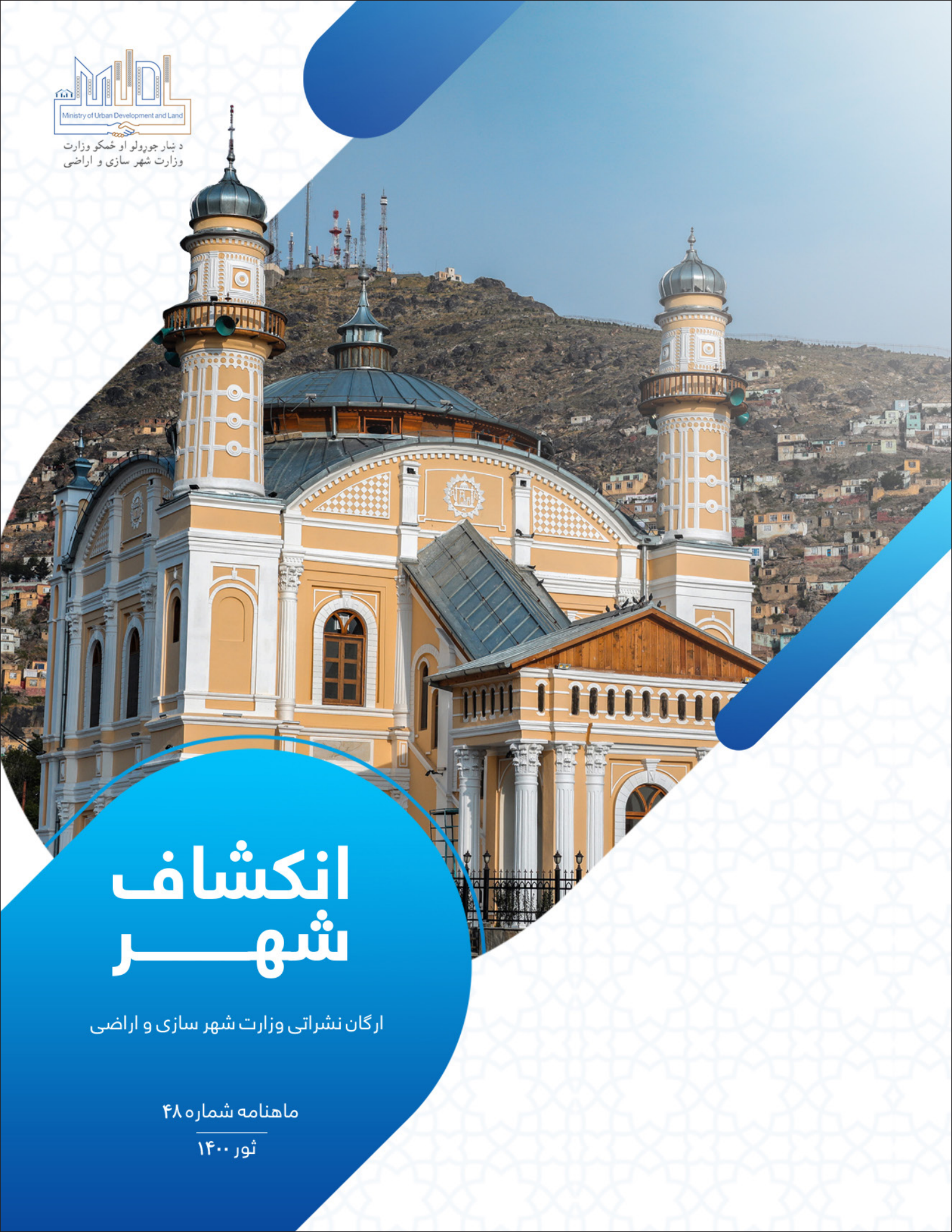

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت
وزارت شهر سازی و اراضی

انکشاف شهر

ارگان نشراتی وزارت شهر سازی و اراضی

ماهنامه شماره ۴۸

ثور ۱۴۰۰

ماهانامه انکشاف شہر

مدیر مسوول: مرضیہ رضایی
معاون مدیر مسوول: افق روشن
ویراستاران: مرضیہ رضایی و نوید اللہ نبی زاده
هیئت تحریر: نوید اللہ نبی زاده، مرضیہ رضایی، مسکا شارق، روح اللہ تلاش، ضمیر ساپی، احمد ضیا انتظار، عبداللہ فکور، افق روشن و مزمل احمدی
دیزاینر: محمد نعیم عمر
عکاسان: امان صداقت و محمد نعیم عمر
مسوول توزیع: محمد سمیع عزیز و سید مرتضی موسوی
شماره تماس: ۰۲۰۲۳۰۰۷۱۲
ایمیل آدرس: info@mudl.gov.af

فهرست مطالب

- ۷ مسجد میر هزار ولایت قندهار پدس از باز سازی افتتاح گردید
نویسنده: محمد مزمل احمدی
- ۱۲ روژه؛ د ځان بسمونې مبارکه میاشنت
لیکواله: مسکا شارق
- ۱۷ پلان چهارچوب انکشاف سبتراتیژیک شهر جلال آباد
نویسنده: نوید اللہ نبی زاده
- ۱۹ د عصري قبالیو ثبت لړۍ کې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت کوټلي گامونه
لیکوال: ضمیر ساپی
- ۲۳ ثبت بیش از ۵ میلیون چریب علفچر از سوی وزارت شهرسازی و اراضی
نویسنده: عبداللہ فکور
- ۲۷ طرح و ترتیب پلان های بهسازی ساحات غیر رسمی شهری
نویسنده: مرضیہ رضایی
- ۳۰ آزادی مطبوعات و رسانه ها در افغانستان
نویسنده: احمد ضیا انتظار
- ۳۲ دبستآورد های مهم و تاثیر گذار وزارت شهرسازی و اراضی در زون مرکز
نویسنده: افق روشن
- ۳۴ د فاضلې ملکیت خوندي ښو
نویسنده: مزمل احمدی
ژباړه: روح اللہ تلاش
- ۳۸ عید سعید فطر از منظر اسلام
نویسنده: مزمل احمدی

صد روز صد مژده (هفته معارف)

وزارت شهرسازی و اراضی ۳۳ باب مکتب را در ۱۷ ولایت کدشور به بهره برداری سپرد

میان این وزارت و محکمه استیناف کابل بعد از این اجرایی می گردد.

همچنان هفته دوم ماه ثور به هفته معارف اختصاص داده شده است که در این هفته نیز وزارت شهرسازی و اراضی کار عمرانی ۳۳ پروژه تعلیمی در ۱۷ ولایت کشور را تکمیل نموده که توسط رئیس جمهور در ارگ ریاست جمهوری و همزمان به صورت آنلاین نیز در ولایات افتتاح گردید. این پروژه ها در ولایت های بغلان، پکتیا، زابل، سرپل، غزنی، غور، فاریاب، کاپیسا، کنر، لغمان، ننگرهار، هرات، میدان وردک، پروان، دایکندی و قندوز با هزینه مجموعی ۸۰۰ میلیون افغانی، تطبیق گردیده و زمینه فراگیری آموزش برای ۱۲۰۰۰ دانش آموز مهیا شده است.

همچنان وزارت شهرسازی و اراضی در ۵ سال اخیر ۵۵۲ باب مکتب در سراسر افغانستان را برنامه ریزی کرده که کار عمرانی تعداد زیاد آن تکمیل و به بهره برداری رسیده است. هم چنین در سال ۱۴۰۰ اعمار بیش از ۱۲۰ باب مکتب در برنامه کاری وزارت شهرسازی و اراضی قرار دارد که تعدادی در وسط سال و تعداد دیگر آن در اخیر سال تکمیل و به بهره برداری سپرده خواهد شد.

قابل یاد آوری است که وزارت شهرسازی و اراضی در هفته های صحت، تحصیلات عالی، سرمایه گذاری و اشتغال زایی، فرهنگ و آبدی های تاریخی، شهدا و معلولین و ورزش نیز پروژه های را تکمیل نموده که از سوی رئیس جمهور اسلامی افغانستان افتتاح و به بهره برداری سپرده خواهد شد.

در طرح ابتکاری جلالتمآب رئیس جمهور اسلامی افغانستان، برنامه ی به نام «صد روز صد مژده» راه اندازی شده است، این برنامه توسط رئیس جمهور محمد اشرف غنی در ارگ ریاست جمهوری با اشتراک وزرای کابینه، وکلای پارلمان و مشاوران افتتاح گردید. این برنامه که شامل افتتاح و بهره برداری ۱۰۰ پروژه عام المنفعه اصلی و ۱۱۵۲ پروژه فرعی در ۳۴ ولایت می گردد، بر اساس هدایت رئیس جمهور در هفته موضوع از قبیل راه سازی و بهسازی شهری، منابع بشری و حکومتداری، مدیریت آب و آبرسانی، معارف، صحت، مساجد، زراعت، تحصیلات عالی، سرمایه گذاری و اشتغال، معادن، صنعت، تجارت و ترانزیت، فرهنگ و آبدیات تاریخی، جوانان و ورزش، حمایت اجتماعی (شامل دسترخوان ملی)، شهدا و معلولان، هوانوردی و انرژی و برق طبقه بندی گردیده است.

برنامه صد روز صد مژده از هفته سوم ماه حمل آغاز و تا هفته دوم ماه اسد ادامه می یابد. وزارت شهرسازی و اراضی به عنوان یکی از وزارت های کلیدی در قسمت تطبیق پروژه های ساختمانی، تنظیم امور زمین داری و تنظیم امور مسکن، پروژه های مختلف را زیر چتر این برنامه به بهره برداری می سپارد.

در هفته چهارم ماه حمل زیرنام هفته حکومت داری و منابع بشری، صلاحیت اجرای قباله های جایداد ها رسماً از محکمه استیناف ولایت کابل به وزارت شهرسازی و اراضی محول گردیده و صلاحیت اجرای قباله در ولایت هرات نیز به وزارت شهرسازی و اراضی منتقل شده است. هم چنین برنامه انتقال صلاحیت اجرای قباله ها در ارگ ریاست جمهوری، توسط رئیس جمهور افتتاح گردیده و با امضای پروتوکلی

تعمیر قباله جات ولایت قندهار به بهره‌برداری سپرده شد

تعمیر قباله جات ولایت قندهار در ناحیه پنجم آن ولایت طی محفلی با اشتراک محترم محمود کرزی وزیر شهرسازی و اراضی، سحر همدرد معین امور ساختمانی و رؤسای این وزارت و شماری از مسولین محلی، بزرگان و متنفذین ولایت قندهار، به بهره‌برداری سپرده شد.

تعمیر قباله جات ولایت قندهار با در نظر داشت تمامی امکانات لازم در چهار منزل از سوی وزارت شهرسازی و اراضی اعمار شد که با اعمار این تعمیر خدمات بهتری به شهروندان قندهار ارایه شده و روند کار مراجعین تسهیل می‌یابد.

گفتنی است که تحقق پروژه‌های عام‌المنفعه همواره از اولویت‌های وزارت شهرسازی و اراضی بوده و این وزارت در خصوص زمینه‌سازی برای تطبیق پالیسی‌ها و پلان‌گذاری‌های اقتصادی و توسعه‌ی حکومت گام‌های استوار برداشته است.

په پکتیا کې د بلخېل ښوونځي ودانۍ گټې اخیستنې ته وسپارل شوه
ښار جوړولو او ځمکو وزارت د پکتیا ولایت په جاني خیل ولسوالۍ کې د بلخیل ۱۰ صنفی ښوونځي ودانۍ د جوړولو چارې بشپړې او گټې اخیستنې ته وسپارله.
یاد دوه پوریز ښوونځي پر ۷۲۲ متر مربع ځمکه د ۱۶ مېلپونه او ۲۰۰ زره افغانیو په لگښت د ښار جوړولو او ځمکو وزارت له پرمختیایي بودجې څخه جوړ شو.
د هېواد په کچه د ښوونځیو جوړول د ښار جوړولو او ځمکو وزارت کاري لومړیتوب دی او دا وزارت په پام کې لري چې د خصوصي سکتور په همکارۍ د ولایاتو په کچه د ښوونځیو جوړولو چارې گړندی کړي.

تعمیر مکتب ۱۰ صنفی باره خیل در ولایت زابل به بهره‌برداری سپرده شد. وزارت شهرسازی و اراضی کار عمرانی تعمیر مکتب ۱۰ صنفی باره خیل را در ولسوالی شاه‌جوی ولایت زابل تکمیل و به بهره‌برداری سپرد. این تعمیر در زمین به مساحت ۴۳۵ متر مربع در دو منزل با هزینه ۲۶ میلیون و ۶۰۰ هزار افغانی از بودجه توسعه‌ی وزارت شهرسازی و اراضی اعمار شد. اعمار مکاتب در سطح کشور یکی از اولویت‌های وزارت شهرسازی و اراضی بوده و قرار است این وزارت با همکاری سکتور خصوصی در سطح ولایات کار اعمار مکاتب را تسریع بخشد.

په غزني کې د لومان لیسې ودانۍ گټې اخیستنې ته وسپارل شوه. ښار جوړولو او ځمکو وزارت د غزني ولایت په جاغوري ولسوالۍ کې د لومان لیسې ودانۍ د جوړولو چارې بشپړې او گټې اخیستنې ته وسپارله. یاد دوه پوړیز ښوونځی پر ۶۲۳ متر مربع ځمکه د ۲۰ مېلیونه او ۷۰۰ زره افغانیو په لگښت د ښار جوړولو او ځمکو وزارت له پرمختیایي بودجې څخه جوړ شو. د ښار جوړولو او ځمکو وزارت رهبري په دې باور ده چې د زېربناوو په جوړولو او پرمختللي ښوونیز سېسټم رامنځ‌ته کولو سره، زده‌کوونکي کولای شي چې له هر ډول اندېښنو او ستونزو پرته د علمي او مسلکي وړتیاوو په پام کې نیولو سره خلکو ته د خدمت جوگه شي. دا وزارت د نورو مسوولو ادارو تر څنګ توانېدلی چې د ښوونیزو بنسټونو په جوړولو سره د زده‌کړې او تدریس لپاره مناسب چاپېریال رامنځ‌ته کړي.

معین امور ساختمانی وزارت شهرسازی و اراضی به ولایت کندهار سفر نمودند
محترمه سحر همدرد معین امور ساختمانی و تیم
تخنیکی همراه شان از جریان اعمار تعمیر لیلیه
پوهنتون کندهار با مساحت ۹۷۵ مترمربع در چهار
منزل و ۱۲۰ اتاق و با گنجایش ۴۸۰ محصل، تعمیر
ریاست استنفا با مساحت ۱۴۰۰ مترمربع، دو منزل
و یک منزل تهکوی و با داشتن ۳۲ اتاق اداری و صالن
های جلسات، و مکتب زرغونه نمبر-۱ با مساحت
۸۲۰ مترمربع و دومنزل که دارای ۱۲ صنف و ۴ اتاق
اداری می باشد، با حضور تیم ولایتی وزارت شهرسازی
و اراضی و مسوولین شرکت های ساختمانی تطبیق
کننده بازدید و نظارت به عمل آوردند.

معین امور ساختمانی در جریان نظارت از پروژه
ها جهت کنترل بهتر و تطبیق موثر به مسوولین
ریاست شهرسازی و اراضی ولایت کندهار و
مسوولین شرکت های ساختمانی مربوطه هدایات
لازم دادند.

همچنین در سفر متذکره از رشد و انکشاف
چشمگیر شهرک عینو مینه که در طی چندین
سال اخیر صورت گرفته بود بازدید بعمل آمد.
سپس اعضای هیأت متذکره با تیم تخنیکی شهرک
عینو مینه در دفتر مرکزی عینو مینه ملاقات نموده
و در رابطه به سیستم برق، آبرسانی، فاضلاب و
سرکسازی بحث و تبادل نظر نمودند.

پکتیا کې څه باندې ۱۹۴ زره جریبه څړځایونه سروې شول
ښار جوړولو او ځمکو وزارت له دولتي ځمکو د سمې گټنې په موخه، د پکتیا ولایت په اړوندو سېمو کې ۱۹۴ زره او ۹۲۸ جریبه څړځایونه سروې او نقشه کړي دي.
دې وزارت د هېواد په ۲۸ ولایتونو کې ۶ میلیونه ۳۳ زره او ۷۶ جریبه څړځایونه تشخیص، سروې او نقشه کړي دي.
ښار جوړولو او ځمکو وزارت په هېواد کې د څړځایونو سروې، تثبیت، نښه کولو او ثبت پروژې له تطبیق سره عامه او خاصه څړځایونو څخه گټورې استفاده او همداراز اقتصادي او مالداري ځان بسیاینې ته زمينه برابره کړې.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ځمکوالۍ چارو مرستیال ښاغلي گل الرحمن توتاخلې په مشرۍ د غیر رسمي ښاري سیمو د ثبت فعالیتونو د چټکتیا په تړاو ناسته تر سره شوه.
په دې ناسته کې د ځمکوالۍ چارو معینیت له تخنیکي، د غیر رسمي ښاري سیمو د ثبت پروگرام او د افغانستان د ځمکو د مدیریت سپسټم پروژې له کارکوونکیو سره په اړوندو برخو کې د شته ستونزو او د حل لارو په تړاو خبرې اترې وشوې.
ښاغلي توتاخلې د یادې پروژې پر وړاندې د شته خنډونو په تړاو د راپور او وړاندیزونو له اوردو وروسته وویل، د غیر رسمي سیمو د ثبت برنامې په تړاو کوتلې او جدي گامونه پورته کول د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ځمکوالۍ چارو معینیت له لومړیتوبونو څخه دي.
نوموړي همداراز زیاته کړه، شته خنډونه د گروپي او صادقانه چارو په تر سره کولو او همغږۍ سره د حل وړ دي او په دې برخه کې یې ټولو اړوندو مسوولانو ته د خپلو دندو پر وخت تر سره کولو سپارښتنه وکړه او په پای کې یې د یادې برنامې په تړاو پر عامه پوهاوي، غوره اداري مدیریت، د اړتیا وړ بستونو اعلان، د جنډر فعالیتونو او همغږۍ چارو ټینگار وکړ.

کار ترمیم و مرمت مسجد شاه دوشمشیره (نگین شهر کابل) توسط آمریت پروژه ترمیم و بازسازی ابدات تاریخی و مساجد وزارت شهرسازی و اراضی به پایه اکمال رسید.

مسجد شاه دوشمشیره (علیه الرحمه) اولین و قدیمی ترین مسجد در شهر کابل بعد از ظهور دین مبین اسلام می باشد. ساختمان تعمیر این مسجد با سبک فعلی آن از طرف والده ماجده شاه امان الله خان غازی در سال ۱۳۰۶ خورشیدی، ساخته شد که بعد از گذشت سالیان متمادی به علل مختلف دچار فرسودگی و مشکلات عدیده شده بود.

نظر به توجه خاص مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان کار ترمیم و بازسازی این مسجد به آمریت پروژه ترمیم و بازسازی ابدات تاریخی و مساجد وزارت شهرسازی و اراضی سپرده شد.

متخصصین ابدات تاریخی با رعایت تمام اصول و استانداردهای لازم، کار مرمت و بازسازی این پروژه را انجام داده و از تمام مراحل کار به شکل فنی مدیریت و نظارت نمودند تا این مسجد تاریخی مانند نگین در مرکز شهر کابل بدرخشد.

تطبیق این پروژه توسط تصدی ساختمانی افغانی (شرکت انکشاف ملی ج.ا.ا) در ماه سرطان سال ۱۳۹۸ خورشیدی، شروع و در ماه ثور سال ۱۴۰۰ خورشیدی، تکمیل شد.

کابل ولایت کې د ارغندي-غزني د ۲۲۰ کیلو ولټه برېښنا د لېږد مزي د مالکیت حق تثبیت، ارزښت یابي او استملاک لړۍ بشپړه شوه د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ځمکوالۍ چارو معینیت، په هېواد کې د وارداتي برېښنا پروژو د عملي کولو لړۍ په موخه د اسانتیاو رامنځته کولو اهمیت ته په پام سره د پلازمېنې کابل په اړوند ولسوالیو کې د ارغندي-غزني د ۲۲۰ کیلو ولټه برېښنا د لېږد مزي پروژې د ۲۱ ستونو د لگولو د سیمو د مالکیت حق تثبیت، قیمت گذاري او استملاک پروسه بشپړه شوه.

د یادو سیمو یې ټولې هغه دولتي ځمکې دي چې اړوند اسناد یې د پاتې اجراتو په موخه د افغانستان برېښنا شرکت ته سپارل شوي دي.

د پوهنې اوونۍ؛ د «سل ورځې او سل زېري» برنامه کې د «۳۳» ښوونځيو گټې اخيستنې ته سپارل په هرات، پروان، ننگرهار، ميدان وردگ، بدخشان، بغلان، پکتيا، سرپل، غزني، غور، کونړ، لغمان، زابل، کاپيسا او دايکنډې ولايتونو کې د ۸۰۰ مېليونه افغانيو په ارزښت ۳۳ ښوونځي چې د ۱۲۰۰۰ زده کوونکيو وړتيا لري او په معياري ډول د نوې ټکنالوژۍ په درلودلو سره طرح، ډيزاين او له باکفيته ساختماني موادو جوړ شوي، گټې اخيستنې ته وسپارل شول.

د «سل ورځې او سل زېري» برنامه د پوهنې اوونۍ مراسم چې په ارگ کې نيول شوي وو، د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ساختماني چارو مرستيالي اغلي سحر همدرد د هېواد جلالتمآب جمهور رئيس له تلپاتې ملاتړ څخه په مننې وويل، دا وزارت زده کوونکيو لپاره د نويو، مدرنو او معياري ودانيو جوړولو ته ژمن دی.

نوموړې زياته کړه، ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ښاري چوپړتياوو تر څنگ، د تېرو پنځه کلونو په ترڅ کې د نږدې ۵۵۲ ښوونځيو د رغولو برنامه جوړه کړې چې د ځينو چارې وار له مخه بشپړې شوې دي.

اغلي سحر همدرد همداراز وويل، ښار جوړولو او ځمکو وزارت په ۱۴۰۰ کال کې د ۱۲۸ ښوونځيو د جوړولو تاييا لري چې ځينې به يې د همدې کال په منځ او پاتې نور به يې د کال تر پايه جوړ شي او په وينا يې د تلپاتې ښاري پراختيا او اقتصادي ودې په موخه ياد وزارت د ۱۴۰۰ مالي کال بودجه کې له ۱۰۰۰ څخه زياتې ودانيزې پروژې په پام کې نيولي دي.

ورپسې جلالتمآب جمهور رئيس محمد اشرف غني د خپلو خبرو پر مهال د ودانيو جوړولو په تېره د ښوونځيو په رغولو کې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت رول څخه د مننې تر څنگ ټينگار وکړ چې د ټولو دولتي بنسټونو تمرکز بايد پر کيفيت وي او د افغانستان ښوونکي يې د افغانستان د پوهنې د ملا تير په نوم ياد کړل.

مسجد میر هزار ولایت قندهار پس از بازسازی افتتاح گردید

گام بزرگ کارهای عملی نیز آغاز گردیده است. مطابق جریده رسمی قانون حفظ آثار تاریخی افغانستان، آثار تاریخی و فرهنگی کشور متعلق به مردم این سرزمین بوده و مظهر سهم گیری شان در سیر تکامل میراث های فرهنگی عموم بشریت می باشد حفظ آثار تاریخی و فرهنگی وظیفه دولت و مردم افغانستان است.

افغانستان با بیشترین آسیب پذیری در عرصه های مختلف، در جریان بیش از دو دهه جنگ و بحران، بیشتر نیازمند بازسازی دوباره است، که

آثار باستانی و تاریخی در هر جامعه ی مورد توجه بوده است، افغانستان نیز با قدمت تاریخی که دارد دارای گنجینه های بزرگ تاریخی و باستانی می باشد که نشانه های بارز از تمدن و هویت کشور مارا هویدا می سازد و هر قدر به قدمت این آثار و آبداه ها افزوده می شود ارزشمندی آن بیشتر می گردد بناً این یک اصل است که در قسمت نگهداری و حفاظت از میراث های فرهنگی کشور کوشا باشیم. با همین درک ریس جمهور کشور در قسمت مرمت و بازسازی آبداه های تاریخی گام های عملی زیادی را با تمام اشتیاق برداشته است و برای عملی ساختن این

در این مدت آبدات تاریخی نیز دست‌خوش جنگ بوده و تا حدود زیادی تخریب شده‌اند. به همین اساس وزارت شهر سازی واری می به سلسله ترمیم و باز سازی آبداهای تاریخی کشور، کار باز سازی و مرمت مسجد میر هزار قندهار را در سال ۱۳۹۸ هـ.ش تحت مدیریت بخش آبدات تاریخی این وزارت از بودجه انکشافی خود با هزینه پیش بینی شده ۱۴ میلیون ۳۸۴ هزار ۱۳۸ افغانی رسماً آغاز نمود که مطابق پلان در وقت معین آن تکمیل گردید. این مسجد تاریخی با اشتراک مقام های بلند رتبه دولتی جمهوری اسلامی افغانستان، نماینده شورای علما، افراد ذی نفوس و بزرگان قومی این ولایت با حضور داشت رسانه ها در ماه حمل سال روان افتتاح و به روی نماز گذاران باز گردید.

این مسجد که در ناحیه دوم ولایت قندهار موقعیت دارد در زمان تمیور شاه درانی توسط معماران و مهندسان افغانستان به سبک معماری بخارایی اعمار شده که سمت غرب ساختمان مسجد دارای یک گنبد، یک محراب، یک رواق بزرگ، دو گنبد، دو رواق و دو گلدسته کلان و کوچک بوده و روزانه در آن صد ها هزار نفر به عبادت می پردازند. این مسجد یکی از مساجد تاریخی ولایت قندهار به شمار می رود و گنجایش ۱۰۰۰ نماز گذار را در یک وقت دارد.

وزارت شهر سازی واری طی چند سال اخیر کار باز سازی و مرمت پروژه های ترمیم و تحکیمات اساسی مسجد جامع پل خشتی، ترمیم و باز سازی مسجد جامع هرات، اعمار مقبره شهدای پارلمان، لات اول و دوم اعمار بیرق یاد بود وزیر محمد اکبر خان، اعمار مسجد خرقة مبارک ولایت بدخشان، دیوار احاطه و نصب سنگ مرمر صحن مسجد خرقة مبارک ولایت بدخشان، ترمیم و باز سازی قصر باغ بالا، ترمیم و

باز سازی مسجد معاذ ابن جبل، ترمیم و باز سازی حرم سرای کندهار و ترمیم و باز سازی مسجد میر هزار را که از جمله آبدات تاریخی کشور به شمار می رود با هزینه مجموعی ۳۲۴ میلیون ۶۷۷ هزار و ۲۰۲ افغانی تکمیل نموده است.

ترمیم و باز سازی مسجد شاه دو شمشیره، ترمیم و مرمت مسجد جامع ولایت هرات، ترمیم و مرمت مسجد جامع بزرگ هرات، اعمار مسجد جامع پروان، ترمیم و باز سازی مسجد نورالاسلام کابل، ترمیم و باز سازی مقبره سید جمال الدین افغان، ترمیم و باز سازی روضه مزار شریف، ترمیم و باز سازی درمسال پیرتئات هندو های ولایت غزنی ترمیم و باز سازی مقبره سید اسماعیل بلخی از جمله پروژه های تحت کار وزارت شهر سازی واری است که در سال ۱۴۰۰ هـ.ش طبق پلان کار ترمیم و باز سازی آن با هزینه پیش بینی شده ۴۲۱ میلیون ۷۷۹ هزار و ۷۵ افغانی تکمیل خواهد شد، این وزارت همچنین ۷ پروژه دیگر را تحت کار داشته و کار مقدماتی ۱۳ پروژه دیگر را تکمیل نموده که در مرحله تدارکات قرار دارد.

آثار، آبدات تاریخی و بنا های قدیمی یک کشور پیشینه پر افتخار آن کشور به حساب می آید که این بنا ها دارای ارزش و اهمیت فراوان بوده و معرف فرهنگ، هویت ملی و ارزش های تاریخی یک مملکت است که از آن می توان به عنوان ریشه و اساس تاریخ یک کشور نام برد و بخش بزرگ از افتخارات فرد فرد یک مملکت می باشد افغانستان یکی از کشور های است که از پیشینه غنی تاریخی بر خوردار بوده و اکثر ولایات این کشور داری آبدات و اماکن تاریخی می باشد.

این مسجد که در ناحیه دوم ولایت قندهار موقعیت دارد در زمان تمیور شاه درانی توسط معماران و مهندسان افغانستان به سبک معماری بخارایی اعمار شده که سمت غرب ساختمان مسجد دارای یک گنبد، یک محراب، یک رواق بزرگ، دو گنبد، دو رواق و دو گلدسته کلان و کوچک بوده و روزانه در آن صد ها هزار نفر به عبادت می پردازند. این مسجد یکی از مساجد تاریخی ولایت قندهار به شمار می رود و گنجایش ۱۰۰۰ نماز گذار را در یک وقت دارد.

به روایت تصویر

تپه وزیر محمد اکبر خان

ثبت ساحات غیر رسمی شهری

استوپه تاریخی در ولایت پروان

مسجد جامع شاه دو شمشیره

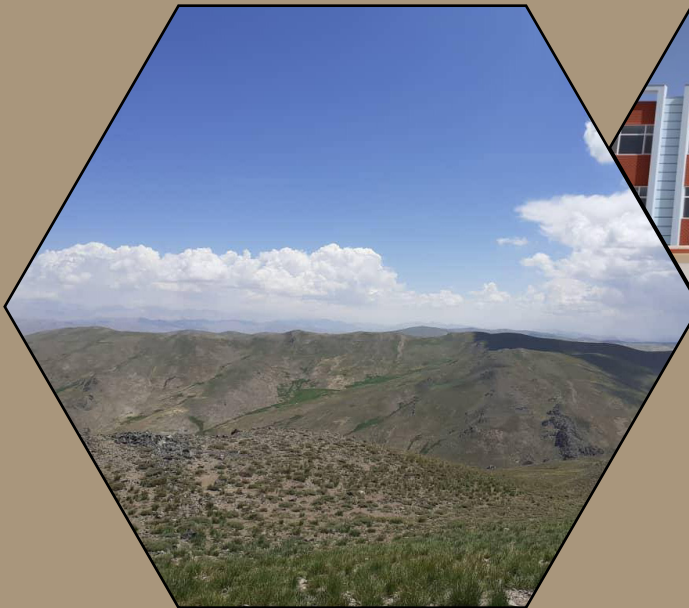
به روایت تصویر

مرکز اجرا ثبت و صدور قبالة در کابل

تیم فوتبال وزارت شهرسازی و اراضی

استرداد زمین های دولتی در کابل

نمای از تعمیر قبالة در ولایت قندهار

روژه؛ د خان سموڼې مبارکه میاشت

د روژې مبارکې میاشتې په اړه الله ج په خپل اسماني کتاب قران عظیم الشان کې ډېر ځله یادونه کړې ده، خو د بقرې سورت په ۱۸۵ آیات کې یې د دې مبارکې میاشتې په تړاو فرمایلي:

«شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَ مَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْإِسْرَ وَ لَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَ لَتَكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَ لَتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُم وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ.»

ژباړه: «روژه هغه میاشت ده چې قران پکې نازل شوی دی، د خلکو لپاره هدایت او فرقان (حق او باطل بېلوونکي) ښکاره دلیونه دي؛ نو څوک چې په دې میاشت کې روژې ونیسي او څوک چې مریض وي، الله په تاسو د اسانتیا اراده لري او پر تاسو د سختۍ اراده نه لري او د دې لپاره چې تاسو شمېره پوره کړئ او د دې لپاره چې تاسو د الله لویي بیان کړئ، په دې چې هغه تاسو ته هدایت کړی دی او د دې لپاره چې تاسو شکر وباسئ.»

د روژې تعریف: روژه په لغت کې مطلق امساک یعنې له خوړولو څخه مطلقې ډډې کولو ته وايي او په شریعت کې له صبح صادق څخه تر لمر لوېدلو پورې د روژې په نیت له خوړولو، څښلو او کوروالۍ (جماع) څخه ډډې کولو ته، روژه وايي.

په یو مبارک حدیث کې راغلي: «هر څه زکات لري د بدن زکات روژه

ده.»

له ابو هریره رض څخه روایت دی چې رسوال الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي: «کله چې روژه راځي د جنت دروازې پرانېستل کېږي (بخاری).» له دې حدیث شریف څخه مراد دا دی چې الله ج خپل بنده گان د ښو او ښکو اعمالو خوا ته رهنمایي کوي، ځکه دا میاشت د عبادت، تراویح، اعتکاف، د قدر شپې، د ملایکو او قران د نزول، د صدقاتو او نورو ښو او ښکو اعمالو میاشت ده او د همدې ښکو اعمالو په واسطه د مسلمانانو پر مخ د جنت دروازې پرانېستل کېږي.

رسوال الله صلی الله علیه وسلم په یوه حدیث شریف کې فرمایلي: «د روژه تي انسان لپاه دوه خوشحالی وي، یوه کله چې روژه ماتوي او بله کله چې له خپل لوی رب سره ملاقات کوي او د خپلې روژې لپاره خوشحالیږي.» (بخاری)

روژه د اسلام سپېڅلي دین له فرایضو درېیمه بناء ده چې د هجرت له اتلسمې میاشتې وروسته په شعبان کې له قبلې گرځېدلو لس ورځې وروسته فرض شوې ده. ځینې حضرات وايي، له دې مخکې هېڅ روژه فرض نه وه، خو بیا ځینې نور حضرات په دې عقیده دي چې له دې وړاندې ځینې روژې فرض وې چې د روژې مبارکې میاشتې له فرض کېدو سره د هغو روژو فرض کېدل منسوخ شول، لکه د عاشورا د ورځې روژه.

د روژې مبارکې میاشتې لومړۍ لس ورځې د رحمت، دویمې لس

پاکي، له اړمنو سره مرسته او مالي او بدني عبادتونه ډېر ثوابونه لري.

په دې مبارکه میاشت کې د رحمت او جنت دروازې پرانېستل کېږي او د دوزخ دروازې تړل کېږي، په دې سپېڅلې میاشت کې د ایمان د څښتنانو په رزق او روزي کې زیاتوالی راځي او هره شېبه له دوزخ څخه د دوزخ مستحق له دوزخ څخه خلاصون مومي، له همدې امله رسوالله صلی الله علیه وسلم فرمایلي: «که خلکو ته د روژې ثوابونه معلوم شي؛ نو ټول به هیله وکړي چې کاشکې یو کال روژه وای.»

الله تعالی احکام د دې لپاره رالېږلي چې مسلمانان باید په ټولنه کې د خیر و برکت لپاره کار وکړي، له ضرر رسولو ځان وژغوري د ټولني د یوالي او کامیابۍ لپاره ځان وقف کړي؛ نو د سالم انسان او بشریت جوړېدو تر ټولو ښه مدرسه بیا د روژې مبارکه میاشت ده. مسلمان باید ځانانوته د فرد، کورنۍ او ټولني په توګه چمتو کړي او پاتې ژوند د همدې لارښوونې له لارې پر مخ یوسي.

د روژې موخه یوازې ګډه وېرې ساتل نه دي، بلکې روژه زموږ بدن، روح، حواس او نور غړي روزي او له مور څخه مرستندوی، زړه سوانده، مهربانه او غوره انسان جوړوي.

ورځې د مغفرت او یا د ګناهونو د بښلو او ورسۍ لس ورځې د دورخ له اور څخه د خلاصون ورځې، په نوم یادېږي. په قران کریم کې د روژې د میاشتي فضیلت په اړه درې لاملونه بیان شوي دي:

۱: په دې میاشت کې قران کریم نازل شوی دی؛

۲: په دې مېاشت کې د قدر په نامه شپه ده چې د خیر او فضیلت له مخې تر زرو میاشتو غوره ده؛

۳: په دې مېاشت کې روژه په مسلمانانو فرض شوې ده.

د دې فضایلو له مخې رسول الله صلی الله علیه وسلم دې مېاشت ته د شهر الله (د لوی څښتن میاشت) ویلي او څښتن تعالی ته د نسبت ورکولو شرف یې وربښلی دی. د لوی څښتن تعالی نور اسماني کتابونه هم لکه: تورات، زبور او انجیل له لوح محفوظ څخه په همدې مبارکه میاشت کې نازل شوي دي.

رسوالله صلی الله علیه وسلم به خپلو اصحابو کرامو ته د رمضان مبارکې میاشتي د راتګ زیری ورکاوه او په دې میاشت کې عبادت، رحمت،

وزارت شهرسازی و اراضی به مثابه معتبر ترین نهاد سکتور شهری؛ همواره زمینه تحقق پلانگذاری ها و پالیسی‌های انکشافی حکومت و تطبیق پروژه‌های عام‌المنفعه و انکشافی منتج به رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی را در شهرهای کشور فراهم می‌کند.

پلان چهارچوب انکشاف

ستراتیژیک شهر جلال آباد

جلال آباد، قندهار، مزار شریف و خوست روی دست گرفته شد.

البته به منظور گذار از وضعیت موجود و دستیابی به وضعیت مطلوب با نظر داشت ابعاد اجتماعی، اقتصادی، انکشافی و سایر مسایل مهم؛ ایجاد می نمود تا دیدگاه ها و نظریات مسلکی نهادها و متخصصین امور شهری درج این پلانها گردد. به منظور حصول این هدف، رهبری وزارت شهرسازی و اراضی با تدویر جلسات هماهنگی؛ نکات قوت و ضعف، فرصت ها و چالش های موجود در مناطق شهری را همه جانبه مورد تحلیل و ارزیابی قرار داده؛ سپس دیدگاه، مشوره ها و نظریات تخنیکی و حقوقی تمامی ارگان های ذیدخل و متخصصین امور شهری را درج این پلانها

وزارت شهرسازی و اراضی به مثابه معتبرترین نهاد سکتور شهری؛ همواره زمینه تحقق پلانگذاری ها و پالیسی های انکشافی حکومت و تطبیق پروژه های عام المنفعه و انکشافی منتج به رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی را در شهرهای کشور فراهم می کند.

بدیهی است که طرح و ترتیب پلانگذاری های ملی و شهری از وظایف کلیدی وزارت شهرسازی و اراضی بوده و رهبری این نهاد متعهد به انجام این مسولیت در راستای ایجاد فرصت های انکشاف متوازن و منظم شهرها در مرکز و ولایات بوده و اخیراً در یک اقدام بی پیشینه؛ کار تهیه و تدوین پلان های انکشاف استراتژیک پنج شهر بزرگ شامل هرات،

پلان چهارچوب انکشاف استراتژیک شهر جلال آباد؛ مسیر انکشاف این شهر را در ۲۰ سال آینده مشخص می‌کند. کثرت نفوس این شهر بر اساس تخمین جمعیت موجود طی ۲۰ سال آینده بین ۲۰۰ تا ۳۵۰ هزار تن پیش بینی گردیده که نیازمند طرح استراتژی مدیریت زمین و پلانگذاری بهتر و سرمایه گذاری های تدریجی و پایدار است. بر اساس این پلان؛ مرکز شهر جلال آباد باید در امتداد دریای کابل انکشاف نماید و با ایجاد هسته های ترکیبی اقتصادی- اجتماعی رشد شهری به سمت جنوب صورت گیرد، هم چنان شهرک های مسکونی به شکل شهرک های ستاره ای با هم وصل گردد. برای ارزیابی و مدیریت انکشاف شهر به سمت شمال و هم چنین میدان هوایی، استراتژی مشخص تهیه شده است.

قرار استراتژی رشد و انکشاف شهری برابر با معیارهای قرن بیست و یکم، به نسبت برگشت مهاجران به شهر جلال آباد که شهر را به سمت شمال و جنوب توسعه داده است، باید مرکز شهر تقویه گردد و توسعه پایدار در امتداد دریای کابل به سمت جنوب و شرق شهر متمرکز شود. برای اتصال شهرک ها و ارائه خدمات و مدیریت انکشاف شهری ایجاد دهلزها در این پلان مهم پنداشته شده؛ ساحات غیر پلائی ذریعه استراتژی متمرکز و هسته های مختلط اقتصادی- اجتماعی انکشاف نماید. ضمناً انکشاف شهرها در ساحات تپه های شمالی مورد بررسی قرار گرفته و شرایط سخت تر انکشاف وضع و یا از انکشاف آن جلوگیری صورت گیرد.

ارایه خدمات کافی شهری به همه شهروندان، سرمایه گذاری بالای زیر بناهای پایدار و ایجاد انعطاف پذیری شهری، حمایت از توسعه اجتماعی همه شمول، بهبود دسترسی به مسکن قابل استطاعت و فراهم کردن زیربناهای اجتماعی، موضوعات شامل در استراتژی جوامع قابل انعطاف می باشد.

در بخش استراتژی میراث های فرهنگی، آبدات تاریخی و سیاحت، به ایجاد مناظر فرهنگی، تفریحی و رشد هویت محلی از طریق سرمایه گذاری در فرهنگ و میراث های تاریخی، پرداخته شده است.

هم چنین موضوعات از قبیل تطبیق پروژه های CASA-۱۰۰۰، میدان هوایی، خط آهن، ساخت پل ها بالای دریای کابل و ترویج محصولات محلی زراعتی مانند: خرما، خربزه، ستروس و روغن زیتون، شامل استراتژی معیشت و اقتصاد زراعتی شهر جلال آباد می باشد.

سرانجام مسوده پلان های انکشاف استراتژیک پنج شهر بزرگ ترتیب و نهایی شده و در جلسه شورای عالی آب، اراضی و توسعه شهری؛ پس از بحث و مذاقه در پرنسب مورد تایید قرار گرفت. باید خاطر نشان ساخت که پلان انکشاف استراتژیک که با تمویل مالی بانک جهانی در هماهنگی نزدیک با شرکت ساساکی ترتیب گردیده، به مثابه دیدگاه و نقشه راه ۲۰ ساله؛ ضمن تعیین مسیر انکشاف شهرها، تاثیرات مستقیم و قابل توجهی بر حیات اجتماعی و اقتصادی مردم خواهد داشت.

انکشاف ساحات سبز، احداث و انکشاف پارک ها، احداث و انکشاف کمربندهای سبز، حفظ محیط زیست، حفظ ساحات تاریخی و سایر پروژه های رفاهی، اتصال منطقوی، ایجاد و انکشاف مارکیت ها، ترویج فعالیت های صنعتی، زراعتی و سایر فعالیت های تولیدی که موجب رشد اقتصادی، افزایش عواید ملی و ایجاد شغل برای هموطنان گردد؛ از بخش های مورد عطف این پلان ها در ابعاد اجتماعی، اقتصادی، انکشافی و محیط زیستی می باشد.

این پلان ها شامل پنج بخش عمده انکشاف شهری، انعطاف پذیری شهری، فرهنگ و توریسم، اقتصاد زراعتی و معیشتی و حکومتداری و پلانگذاری می باشد.

در بخش انکشاف شهری؛ انکشاف شهرهای متراکم و دهلزها، انکشاف پایدار و تحرک اقتصادی و اتصال ولسوالی ها با شهرها؛ در بخش انعطاف پذیری شهری؛ عرضه خدمات شهری، سرمایه گذاری بر زیربنا های پایدار، شهر برای همه (عرضه خدمات یکسان شهری) و تهیه مسکن قابل استطاعت در نظر گرفته شده است.

همچنان بخش فرهنگ و توریسم بر تعیین هویت شهری، حفظ و انکشاف مناظر طبیعی و فرهنگی، بخش اقتصاد زراعتی و معیشتی بر تامین ارتباطات فرا مرزی و تقویت ظرفیت لوژستیکی منطقوی، سرمایه گذاری بر سکتور های مختلف، انکشاف مارکیت ها، رشد اقتصادی، انکشاف زراعت و استخراج معادن متمرکز است.

هکذا در بخش حکومتداری و پلانگذاری بر موضوعات انکشاف اداری و توانمند ساختن شهروندان، افزایش عواید شاروالی ها از طریق منابع مالی پایدار، تقویت حکومتداری شهری، پلانگذاری و مدیریت زمین، ایجاد چهارچوب پایدار برای مدیریت منابع آبی و ترتیب چهارچوب

د عصري قبالو ثبت لړۍ کې د بڼار جوړولو او ځمکو وزارت کوټلي گامونه

د ځنډ لامل هم گرځېدلی دی، خو په ورسټيو کلونو کې حکومت د دې ستونزو د حل په موخه، د عصري کېدو لوري ته گامونه گړندي کړي دي. همدې موخې ته د رسېدو لپاره، بڼار جوړولو او ځمکو وزارت د هېواد په پنځه ولايتونو کابل، هرات، کندهار، ننگرهار او پکتيا کې د قبالو ثبت او اجراء لپاره د ځانگړيو ودانيو جوړولو چارې پيل کړي چې له نيکه مرغه د بڼار جوړولو او ځمکو وزير محترم محمود کرزي د يو لړ مراسمو پر مهال د کندهار ولايت په پنځمه ناحيه کې د قبالو ودانۍ گټې اخيستنې ته وسپارله.

د کندهار ولايت د قبالو ودانۍ د ټولو اړينو امکاناتو په پام کې نيولو سره د بڼار جوړولو او ځمکو وزارت له لوري ورغول شوه چې په مرسته يې د

د عصري سېسټم پوهانو له انده، په يوه هېواد کې معاصره حکومتوالي هغه وخت لا چټکه وده کوي چې عصري او برېښنايي سېسټم او نوې ټکنالوژي د حکومت اصلي بدنه وگرځي او د دوديز لارو چارو پر ځای له ورځني او معاصر سېسټم څخه گټه پورته شي، څو په مرسته يې له هر ډول فساد پرته او په کمه موده کې اداري چارې په روڼ او چټک ډول پر مخ لاړې شي.

په نړۍ کې لکه د نورو وروسته پاتې او جگړه ځپليو هېوادونو تر څنګ افغانستان هم يو له هغو هېوادونو څخه دی چې تر ډېره په کې اداري چارې په دوديز ډول او د اوږدو پړاوونو له لارې پر مخ وړل کېږي چې دې سېسټم نه يوازې اداري فساد ته لاره هواره کړې ده؛ بلکې د کارونو

کندهار ولایت اوسېدونکیو ته غوره خدمات وړاندې کېږي او مراجعینو ته هم په چارو کې اسانتیا رامنځ ته شوه، ځکه دا ودانۍ په پرمختللي ټکنالوژۍ سمباله ده.

د دې ودانۍ د جوړولو چارې د ۱۳۹۸ هـ ش کال د لومړۍ میاشتې په ۱۹مه نېټه پیل شوې وې چې د یو کال په تېرېدو سره د ۱۳۹۹ هـ ش کال د لېنډۍ میاشتې په ۱۵مه نېټه پای ته ورسېدې. د دې ودانۍ ټول مساحت ۲۰۲۵ مترمربع دی او د زېر بناء مساحت یې ۹۰۸ مترمربع پورې رسېږي چې د ۸۰ مېلوونه افغانیو په لگښت د ښار جوړولو او ځمکو وزارت له لوري بشپړه او گټې اخیستې ته وسپارل شوه.

له دې وړاندې قباله د محاکمو له لوري ثبت او د اجراء وړ وه او د قبالي سېسټم د نه عصري کېدو له کبله خلک له گڼو ستونزو سره مخ ول، ځکه د محاکمو له لوري یوه قباله په شاوخوا «۲۲۰» کاري ورځو کې ورکول کېدله چې دې مسلې اداري فساد، د ځمکو او ملکیتونو غصب او داسې نورو غیر قانوني کړنو ته زمینه برابره کړې وه، خو د دې ستونزې د حل په موخه د قبالي ثبت، اجراء او صادرولو چارې د ځمکوالۍ چارو قانون د ۱۰۷مې مادې پر بنسټ له استیناف محکمې سره د یوه پروتوکول په لاس لیکولو سره، رسماً له محاکمو څخه ښار جوړولو او ځمکو وزارت ته ولېږدول شوې.

د دې تر څنګ ښار جوړولو او ځمکو وزارت د قبالي ثبت، اجراء او صادرولو په موخه کوتلي گامونه پورته کړي چې دا پروسه یې له څو

اوردو پړاوونو او میاشتو څخه د اسانتیا په موخه د پام وړ چټکه او او لنډه کړې ده. د ښار جوړولو او ځمکو وزیر محترم محمود کرزي په ولسمشرۍ ماڼۍ کې د «سل ورځې او سل زیري» برنامې پر مهال وویل، د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د عصري قبالي ثبت اجراء او صادرولو کې چې څومره وخت رالڼد شوی، هم بسنه نه کوي او په وینا یې د دې پروسې د چټکولو په برخه کې بنسټیزې او قانوني لارې په نظر کې نیول شوې دي. د نوموړي په وینا، اوس مهال د قبالي ثبت، اجراء او صادرول شپاړس ورځې وخت نیسي، خو هڅه کوي چې دا پروسه یوې ورځې او یا څو دقیقو ته راښکته کړي.

جلالتمآب ولسمشر محمد اشرف غني هم په دې برنامه کې د خبرو پر مهال زیاته کړه، په هېواد کې د اقتصادي ودې یو له مهمو برخو څخه خوندي جايداد دی. نوموړي د عصري قبالي ثبت، اجراء او صادرول د خلکو لپاره د خوندي جايداد یوازېنی شرط وباله چې په خبره یې دا لړۍ به په هېواد کې د پانګونې جذب، له اداري فساد سره د مبارزې او د قبالي درجه بندۍ په برخه کې د هېواد لوړېدو ته زمینه برابره کړي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د نوي پروتوکول له مخې د قبالي اجراء او ثبت لپاره اووه پړاوونه ټاکلي او اوس مهال د دې چارې عملي پروسه له هرات او کابل ولایتونو څخه عملاً پیل شوې چې ډېر ژر به نورو ولایتونه ته هم وغځول شي او په مرسته به یې د دې پروسې چارې چټکې شي. په دې پړاوونو کې لومړی د پېر او پلور یا د دوی قانوني استازي د

او پلور د دواړو اړخونو اقرار په ویديوي بڼه ثبتېږي او قباله نوي مالک ته رسماً سپارل کېږي.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت په هېواد کې یو له مهمو او کلیدي سکتوري ادارو څخه ګڼل کېږي چې د وروستیو څو کلونو پر مهال یې په هېواد کې د متوازن انکشاف په موخه د ځمکو مدیریت، ځمکوالی چارو چټکتیا، د ملي او سیمه ییزو پروژو په پلي کېدو، د ښار جوړولو چارو چټکتیا او سټراټیژیک، پرمختیایي، تفصیلي او ماسټر پلانونو په ترتیب او پلي کېدو کې بې سارې ګامونه پورته کړي دي، ځکه املاکي خوندیتوب د ټولو هېوادوالو مسلم حق دی او دولت ژمن دی چې د قبالو د اجراء له لارې د عصري او معیاري خدمتونو په وړاندې کولو سره د وګړیو د مالکیت حق خوندي کړي، چې په دې سره ځمکه او ملکیتونه په اقتصادي فعالیتونو کې شاملېږي او دا چاره د پراختیایي او پرمختیایي برخې په توګه د ملي عوایدو د لوړېدو لامل ګرځي.

همداراز، برښنایي سېسټم له لارې په روڼ، چټک، ډاډمن او عصري توګه د قبالو اجراء کولو سره د نړۍ په کچه زموږ هېواد د مالکیت حق ټینګښت درجه بندۍ کې لوړېږي او تر څنګ یې د پانګونې لپاره اقتصادي او ټولنیزې ودې ته غوره چاپېریال برابرېږي.

جوديزي، کدستر او قبالو امریت د مراجعینو دفتر ته مراجعه کوي. په دویم پړاو کې د مالکیت حق تثبیت دی چې د عقاري ملکیتونو او د ځمکې د مالکیت حق د تثبیت کمېټه د اعتبار وړ اسنادو ته په کتو د ملکیت تثبیت او ارزښت معلوموي. کله چې اسناد تائید او د ملکیت ارزښت معلوم شي، په درېیم پړاو کې د قبالي ترتیب او تحریر دی چې له تثبیت کمېټې تر لاسه شوي سندونه په کې څېړل کېږي او د سموالي په اړه د ډاډ له تر لاسه کولو وروسته د کنترول لپاره د کنترول کمېټې ته استول کېږي. له دې وروسته په څلورم پړاو کې د اسنادو کنترول پر مهال د قبالو د ترتیب کمېټې تر لاسه شوي سندونه له تعرفې ورکولو او د قبالي له چاپولو وړاندې کنترولوي.

همداراز، وروسته له دې چې سندونه د کنترول کمېټې له خوا تائید شول، په پنځم پړاو کې د ترتیب کمېټه د مالې، د ښاروالۍ د خدمتونو فېس او د قبالو بېي د اوږ تر لاسه کولو وروسته د برښنایي سېسټم له لارې قباله د نوي یا اوسني مالک په نوم چاپوي. په شپږم پړاو کې د اسنادو ثبت، صادرولو، ساتنې او اجراء کولو برخه کې لومړۍ قباله، صادر، ټاپه او لاس لیک کېږي او له پړاوونو د تېرو شویو قبالو اسناد په چاپي او برښنایي بڼه په ارشیف کې ساتل کېږي او په پای کې په ځانګړي دفتر کې د پېر

ثبت پیدش از ۵ میلیون جریب علفچر از سوی وزارت شهرسازی و اراضی

ثبت علفچرها یکی از منابع طبیعی خوبی در کشور می‌باشد که این منبع طبیعی اهمیت زیادی در رشد مالرداری و برخی صادرات مرتبط به مالرداری دارد، علفچر در افغانستان ملکیت عامه است که برای تعلیف حیوانات استفاده می‌گردد. این منبع طبیعی به عنوان ثروت ملی، می‌باید مشخص شده و استفاده معقول از آن صورت گیرد.

وقتی علفچرها مشخص شد برنامه مالرداری و مواشی رشد پیدا می‌کند. با ازدیاد مالرداری می‌توانیم که گوشت مورد نیاز خود را تأمین کنیم و حد اقل فارم‌های لبنیات و نساجی را ایجاد نماییم. در این صورت است که هم مالرداری بیشتر می‌گردد و هم زمینه کار فراهم می‌گردد و نیز برخی از نیازمندی‌های مردم مرفوع می‌گردد. یکی از نیازمندی‌ها و مصارفات عمده ما گوشت است که از جمله سالانه دو میلیون دالر تنها گوشت از

ثبت علفچرها یکی از برنامه‌ها و وظایف مهم وزارت شهرسازی و اراضی می‌باشد، این وزارت پلان دارد، تا تمام علفچرهای کشور را در تمام ولایات به صورت دقیق با کوردنات که تمام معلومات آن درج دیتابیس بانک زمین باشد مشخص نموده و ثبت نماید.

هدف از ثبت علفچرها، فراهم نمودن زمینه دسترسی مالداران و کوچی‌ها به علفچر، بلند بردن و تضمین یک نظام مصؤن حق استفاده از علفچر، تشویق استفاده حد اکثر و پایدار از منابع علفچری، ایجاد یک نظام مؤثر مدیریت علفچرها و تعیین نوع استفاده از علفچرها می‌باشد. همچنان هدف از ثبت علفچر این است که استفاده از علفچر مؤثر و منصفانه باشد و از لحاظ محیط زیستی سالم و پایدار حفظ شود تا ظرفیت تولید، پایدار بوده، فقر کاهش یابد و منازعات علفچری حل گردد.

پاکستان وارد افغانستان می‌شود، که با ازدیاد مالداري ضرورت گوشت نیز رفع خواهد شد.

علفچرها در تمام ولايات کشور از دو سال به این طرف از سوی وزارت شهرسازی و اراضی به ثبت می‌رسد که آمار آن به بیش از ۵ میلیون جریب علفچر رسیده است. در سراسر کشور حدود ۳۰ میلیون هکتار زمین ساحات علفچرها اند و تقریباً ۴۰۰ ساحه علفچر را شامل می‌گردند که قیمت علفچرها به ۷/۳ میلیون دالر می‌رسد.

احیاء، حفاظت، انکشاف و استفاده معقول از علفچرها که اکثریت مسولیت‌های تطبیقی و نظارتی این پروسه است، مربوط وزارت محترم زراعت، آبیاری و مالداري می‌گردد، در قسمت احیای علفچرها وزارت شهرسازی و اراضی با همکاری وزارت زراعت کار می‌کند که سیستم باران مصنوعی را برای علفچرها درست نماید، تا دیگر علفچرها به خشکی نگرایند.

تیم‌های حقوقی و تخنیکی وزارت شهرسازی و اراضی در ۲۸ ولایت کشور با روش و وسایل عصری تکنالوژی (سیستم GIS و GPS) علفچرها را سروی می‌کند و با علامه‌گذاری و نصب پیلرها (علامه مشخصه)، آن را مشخص می‌سازد. سپس تمامی معلومات کمی و کیفی علفچرها را در بانک زمین‌های دولتی و عامه در مرکز به ثبت می‌رساند. این روش یک روش معیاری، استاندارد و جدید است. البته تیم ثبت برخی ولايات بعض ولايات باقی مانده همجوار شان را نیز ثبت می‌کند که در پلان سال ۱۴۰۰ وزارت شهرسازی و اراضی، علفچرها در تمام ۳۴ ولایت به ثبت می‌رسد.

تا اکنون رقم ثبت علفچر در ولايات به ارقام زیر رسیده است. بیش از ۲۷۷ هزار جریب علفچر در ولایت غور، ۳۰۶ هزار در بدخشان، ۲۹۶ هزار در هرات، ۴۷۲ هزار در کندهار، ۶۹ هزار در غزنی و ۳۴۷ هزار در بامیان ثبت شده است.

موازی ۱۰۶ هزار جریب علفچر در ولایت بادغیس، ۱۹۴ هزار در دایکندی، ۱۵۰ هزار در زابل، ۱۹۹ هزار در بغلان، ۱۶۳ هزار فاریاب، ۱۱۸ هزار در پکتیکا، ۳۰۳ هزار در سرپل و ۲۵۳ هزار در هلمند ثبت شده است.

همچنان ثبت علفچر در فراه به ۲۵۳ هزار جریب، در سمنگان به ۲۸۲ هزار، در میدان وردک به ۱۸۸ هزار، در جوزجان به ۵۰ هزار، در نورستان به ۱۴۹ هزار، در تخار به ۲۴۲ هزار، در بلخ ۱۳۵ هزار، در پروان ۲۰۰ هزار، در پنجشیر ۳۶ هزار، در پکتیا به ۱۸۸ هزار، در کابل به ۷۹ هزار، در ننگرهار به ۹۰ هزار، در لوگر به ۱۰۰ هزار و در خوست به ۱۴۷ هزار جریب رسیده است.

وزارت شهرسازی و اراضی در مجموع بیش از ۵ میلیون علفچر را در سطح ۲۸ ولایت کشور ثبت نموده است.

افتتاح مرکز قبالة در کابل

افتتاح مسجد جامع میر هزار در قندهار

طرح و ترتیب پلان های بهسازی ساحات غیر رسمی شهری

تطبيق بهتر در ابتدا مفیدیت و مؤثریت پروسه بهسازی را با باشندگان و مالکین جایداها از طریق حضوری، توزیع پرسشنامه ها و رایزنی با شاروالی ها، ریاست های نواحی، وکلای گذر و ادارت ذیربط شریک ساخته و با در نظر داشت معلومات ابتدایی ساحه، تیم سروی و تیم های محلی کروکی ساحه را برداشته و معلومات پلانی ساحه مورد نظر را در روشنی ماستر پلان با پلان استراتژیک شهر و جوانب پلان شهری در هماهنگی نزدیک به شعبات پلانگذاری آماده و تحت کار قرار می دهد.

اینکه فراهم سازی مصوونیت ملکیت و خدمات شهری از موضوعات حیاتی توسعه و انکشاف شهرهای همه شمول، مصوون و صلح آمیز برای مردم بوده، بنا بر این وزارت شهرسازی و اراضی بر اساس هدایات و رهنمایی های جلالتمآب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان، پلانهای بهسازی را در (۱۸) ولایت که شامل (۳۷) پروژه می شود، تهیه و ترتیب نموده و ساحات غیر پلانی را نیز تحت سروی و ثبت قرار داده است.

رو و نیز ظرفیت های موجود سیاست جدیدی در قالب یک دستور کار شهری نوین با عنوان ساماندهی ساحات ناکارآمد و توانمندسازی تدوین شد.

این سیاست به دنبال ارتقا شاخص زیست پذیری و کیفیت زندگی شهری با رویکرد همه جانبه، مشارکتی فرایند مینا، راهبردی، شهرنگر و اجتماع محور مورد توجه قرار گرفته است از این رو این عوامل موجب گستردگی جغرافیایی موضوع، میزان توجه بیشتر تمام دستگاه ها و نهادهای موجود در کشور، اعتبارات و منابع گسترده و متنوع تر، تشکیل نهادهای مدیریتی ویژه بافت های ناکارآمد در سطح ملی، ولایتی، محلی، تهیه طرح و برنامه های گسترده برای ساحات غیر پلانی، نشست های تخصصی، همایش ها، کارگاه های آموزشی متعدد و تدوین قوانین جدید حمایت از ساماندهی و جلوگیری از گسترش ساحات غیر پلانی و بافت های ناکارآمد شهری در دست تدوین و اجرا قرار گرفت.

تیم تخنیکي وزارت شهرسازی و اراضی برای

شهری شدن (urbanization) یک پروسه جهانی و متوقف ناشدنست. همچنان موجودیت ساحات غیر رسمی و غیر پلانی یک پدیده ی جهانی است که اکثریت شهر های جهان مخصوصاً کشور های در حال انکشاف به آن مواجه اند.

در افغانستان نیز تعداد قابل ملاحظه ای نفوس شهری در مناطق غیر پلانی شهری زندگی می نمایند که بر مبنای این هسته اولیه بهسازی در افغانستان در سال ۱۳۹۰ در وزارت شهرسازی و اراضی با تاسیس ریاست بهسازی شکل گرفت که پالیسی ها و برنامه های بهسازی و نوسازی در افغانستان از زمان تاسیس ریاست بهسازی ساحات غیر پلانی تا به حالا روند تکاملی را طی نموده است. و با آسیب شناسی و تحلیل سیاست ها - برنامه ها و اقدامات به عمل آمده در حوزه بهسازی و نوسازی، تجارب گذشته و تجارب جهانی مورد بررسی قرار گرفت که موجب درگیر شدن و بازخوانی شهر امروز و شناخت صحیح مسایل و مشکلات گریبان گیر شهرها، با آگاهی از مسایل و چالش های پیش

جدول پلان های بهسازی از سال ۱۳۹۰ الی سال جاری

شماره	ولایت	ولسوالی	تعداد پروژه ها	نام پروژه	نوعیت پروژه	ملاحظات
1	ننگرهار	جلال آباد	5	قصبه شهید آباد، قصبه جدید، مجبور آباد و اربها و باریها	تکمیل شده	
2	تخار	کتکجر	1	کتکجر	تکمیل شده	
3	بلخ	مزار شریف	6	ام البلاد، ایشانی و امانی، کارته وحدت، قبط الاسلام، کارته سینا و بابۀ یادگار	تکمیل شده	
4	هرات	شهر هرات	1	شهرک استادکمال الدین بهزاد	تکمیل شده	
5	کندهار	شهرکندهار	3	ناحیه ۳، ناحیه ۹، ناحیه ۱۲	تکمیل شده	
6	جوزجان	شهر جوزجان	2	پروژه R، پروژه جفسای و شنکوت	تکمیل شده	
7	فاریاب	شهر فاریاب و ولسوالی اندخوی	2	پروژه تواچی کلان و پروژه کوهی خانه	تکمیل شده	
8	پروان	شهر چاریکار	5	گذر دهقانان، گذر اکرم خان، قلعه خواجه ها، نو آباد خواجه سیاران، معلم سید قیوم	سه پروژه تکمیل شده و دو پروژه نیاز به نو سازی دارد	
9	سمنگان	شهر ایبک	1	پروژه قوش آسیاب بالا و قوش آسیاب پایین	تکمیل شده	
10	لغمان	شهر مهترلام	2	پروژه گومین	تکمیل نشده	در سال ۱۴۰۰ شامل پلان بهسازی
11	سرپل	شهر سرپل	1	پروژه ساحه ناحیه اول	تکمیل شده	
12	بدخشان	فیض آباد	1	پروژه شهر کهنه فیض آباد	تکمیل شده	
13	بغلان	پلخمیری	2	پروژه کارته اتفاق و پروژه قشلاق بجه	تکمیل شده	
14	بامیان	شهر بامیان	2	پروژه سر آسیاب	نظر به ماستر پلان جدید بامیان تکمیل نگردیده	در سال ۱۴۰۰ شامل پلان بهسازی میباشد

در سال ۱۴۰۰ شامل پلان بهسازی میباشد	.	.	.	.	فراه	15
در سال ۱۴۰۰ شامل پلان بهسازی میباشد	.	.	.	.	خوست	16
در سال ۱۴۰۰ شامل پلان بهسازی میباشد	.	.	.	.	نیمروز	17
بهسازی میباشد	.	.	.	.	.	.
	تکمیل شده	پروژه بهسازی ناحیه ۱۳ شهر کابل	1	ناحیه ۱۳	کابل	18

مبتنی بر جامعه، و در هماهنگی با ناحیه و ارگان های پلان گذاری شهری در اولویت قرار داده است و برنامه های بهسازی نیز با اشتراک مردم و ساکنین محلات به عنوان مالکین پروژه های تطبیق شده در نظر گرفته شده است که این موضوع باعث کارایی و رشد بهتر پروژه ها در مناطق غیر پلانی گردیده است.

ساحات غیر پلانی، سیمای شهر تغییر مثبت نموده و ساحات غیر پلانی به ساحات پلانی وصل نموده و ساحات غیر پلانی مهار شده از رشد غیر پلانی دیگر ساحات جلوگیری بعمل می آید و در ضمن اینکه عواید شهرداری مربوطه افزایش می یابد، باشندگان محل از خدمات شهری نیز مستفید می شوند که خوشبختانه وزارت شهرسازی و اراضی بهسازی ساحات غیر پلانی را از طریق یک رویکرد

باید گفت که پلان بهسازی برای بهبود ساحات غیر پلانی از دیدگاه فنی و ساختاری، امکان دسترسی موثر و استفاده از زیرساخت ها را میسر نموده و موجب کاهش مشکلات زیست محیطی و بهبود کیفیت زندگی، ضمن حفظ ساختار موجوده می گردد. بنابر این ترتیب پلان های بهسازی در ساحات غیر پلانی یک امر مهم و با اهمیت در شهرها محسوب می شود و با تطبیق پلان های طرح شده در

آزادی مطبوعات و رسانه‌ها در افغانستان

اساسی کشور می‌باشد؛ دولت جمهوری اسلامی افغانستان، پیوسته تلاش کرده است تا زمینه‌های لازم را برای فعالیت رسانه‌ها و حمایت از آنان فراهم نمایند. با تلاش‌ها و کارکردهای دوامدار، خوشبختانه آزادی مطبوعات و رسانه‌ها در افغانستان در مقایسه با کشورهای منطقه، از جایگاهی بهتری برخوردار است.

افزون بر این، تصویب قانون دسترسی به اطلاعات، تأسیس کمیسیون مستقل دسترسی به اطلاعات، روند تکاملی و سازنده قانونگذاری و تصویب قوانین و مقرره‌های مناسب در حمایت از آزادی بیان، بهبود وضعیت رسانه‌ها، تأسیس کمیته مشترک مصونیت حکومت و خبرنگاران برای تعقیب قضایای خشونت علیه خبرنگاران و فراهم کردن فضای مصون تر و حمایت از حقوق خبرنگاران، صندوق حمایت از خبرنگاران و تقویت آن و ایجاد برخی از تسهیلات مالی دیگر در فعالیت‌های رسانه‌های خصوصی، گام‌های عملی حکومت در جهت حمایت از

مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۲۰ دسامبر ۱۹۹۳ میلادی در چهل و هشتمین اجلاس خود طی مصوبه ۴۸/۴۳۲، روز سوم ماه مه هر سال را به عنوان «روز جهانی آزادی مطبوعات» اعلام کرد. این موضوع از قطعنامه مصوب همایش عمومی یونسکو در سال ۱۹۹۱ میلادی تحت عنوان «ارتقای آزادی مطبوعات در دنیا» که جراید آزاد، فراگیر، و مستقل را به عنوان یکی از اجزای ضروری جامعه دموکراتیک تلقی کرده، نشأت گرفت.

یونسکو این نکته را که کشورهای عضو آن مایل هستند روز سوم ماه مه را «روز جهانی آزادی مطبوعات» بنامند به اطلاع مجمع عمومی سازمان ملل رسانید. از این روز جهانی در بسیاری از کشورهای جهان به شمول افغانستان گرامیداشت می‌شود.

آزادی رسانه و مطبوعات به مثابه یکی از حقوق بنیادین شهروندان و از اصول اساسی جوامع دموکراتیک و همچنان از ارزش‌های مهم قانون

خبرنگاران و کار رسانه‌ی بوده است.

در کنار این همه حمایت‌ها، دستاورد‌های موجود در عرصه اطلاع‌رسانی و فعالیت‌های مطبوعاتی مرهون تلاش‌ها، فداکاری‌ها و مبارزات صادقانه روزنامه‌نگاران، نویسندگان و خبرنگارانی نیز بوده که در این مدت علیرغم بعضی چالش‌ها و تهدیدها، رسانه‌ها را سرپا نگهداشته است.

با آنکه رسانه‌ها به لحاظ کیفی رشد چشمگیری داشته، اما به لحاظ کمی تعدادی از رسانه‌های صوتی و چاپی به دلیل مشکلات اقتصادی تعطیل شده‌اند و رسانه‌های باقی‌مانده نیز با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می‌کنند.

اگر چه جلال‌ت‌آب رییس‌جمهور کشور با صدور فرامین تقنینی بسیاری از مشکلات رسانه‌های افغانستان را حل کرده است ولی با همه این‌ها بازهم رسانه‌ها برای پیشبرد مسؤولیت‌های خود به حمایت‌های بیشتر ضرورت دارد. ، تامین امنیت جان خبرنگاران یک معضل جدی تلقی می‌شود و در سال‌های اخیر تعداد زیادی از خبرنگاران در جریان وظایف‌شان تهدید، زخمی و یا هم به قتل رسیدند، نگرانی که بارها گوشزد شده است.

افغانستان در سال‌های گذشته جز کشورهای خطرناک جهان برای روزنامه‌نگاران از سوی سازمان گزارش‌گران بدون مرز قرار داده شده بود.

در همین حال کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان اعلام کرده است که افزایش تهدیدات علیه خبرنگاران کار اطلاع‌رسانی را متأثر کرده و سبب فراهم‌شدن زمینه‌ساز شده است.

اما بدون مبالغه باید گفت که در افغانستان با وجود همه مشکلات، رسانه‌ها به لحاظ اهمیت، کارکرد و تأثیرگذاری‌شان رکن اول دموکراسی به شمار می‌آید. فعالیت رسانه‌ها در گسترش و نهادینه‌سازی ارزش‌های دموکراسی بر هیچ‌کسی پوشیده نیست.

نقش مهم و اساسی دیگر که رسانه‌های افغانستان داشته است، عبور دولت از تنگناهای خطرناک و سوق دادن افکار عمومی به نفع امنیت و ثبات دایمی در کشور بوده به این خاطر توجه و حمایت از رسانه‌ها در واقع حمایت از آزادی، دموکراسی، امنیت، ثبات و پایداری کشور است. این قلم بدستان با تحمل همه مشکلات به ماموریت‌شان که اطلاع‌رسانی و انعکاس واقعیت‌های جامعه است ادامه داده‌اند و اکنون آزادی مطبوعات به حیث یک دستاورد بزرگ حکومت شمرده می‌شود.

بنابراین دولت، نهادهای رسانه‌ای و اقشار مختلف مردم باید از این قشر زحمت‌کش و فداکار حمایت کنند و زحمات و تلاش‌های آنان را قدر نهند. بیا باید با رعایت حقوق خبرنگاران و ایجاد تسهیلات برای رسانه‌ها روز جهانی مطبوعات را گرامی بداریم.

دستاورد های مهم و تاثیر گذار وزارت شهرسازی و اراضی در زون مرکز

وزارت شهرسازی و اراضی به اساس وظایف عمده ی که در بخش تنظیم امور زمینداری، برنامه ریزی ملی و شهری، تنظیم امور ساختمانی، تنظیم امور مسکن و مدیریت زمین و املاک دولتی دارد، توانسته است در ولایت های زون مرکز دستاوردها و کارهای موثری که بالای زندگی مردم و درآمد های دولت تاثیر بسزای دارد، انجام دهد. زون مرکز شامل ولایت های غور، بامیان، و دایکندی می شود که کوچکترین زون بوده و به عنوان دهلیز مهم ترانسپورتهای عمل می کند و به همه زون ها وصل می باشد.

وزارت شهرسازی و اراضی در مجموع در سال مالی ۱۴۰۰ برای زون مرکز بیش از ۳۰ پروژه ساختمانی طرح و پلان گذاری کرده است که شامل تعمیر مکاتب، پارک ها، شفاخانه ها، تعمیر های اداری، تعمیر های تدریسی، مسجد ها، کلینیک ها و غیره می گردد. همچنان در سال ۱۳۹۹ بیش از ۴۰ پروژه ساختمانی در زون مرکز پلان گذاری، تطبیق و تحت تدارکات بوده است. در سال ۱۳۹۸ پروژه های ساختمانی که برای زون مرکز در نظر گرفته شده بود در مجموع ۳۶۵ پروژه را تشکیل می داد که بیش از ۱۶۰ پروژه آن تطبیق گردیده است. همچنان کارهای زیادی در بخش ثبت علفچر، ثبت ساحات غیر رسمی، انتقال زمین و توزیع سند ملکیت انجام شده است که دستاورد بزرگی نیز

در زمینه وجود دارد، در ولایت غور در مجموع ۲۷۷ هزار و ۹۷۹ جریب، در ولایت دایکندی ۱۹۴ هزار جریب و در ولایت بامیان ۳۴۷ هزار جریب و همچنان در سال ۱۴۰۰ در دایکندی ۳ قطعه زمین با مساحت ۲۰۶۹۸ جریب به عنوان علفچر ثبت گردیده و ثبت بانک زمین وزارت شهرسازی و اراضی گردیده است.

وزارت شهرسازی و اراضی در ادامه تطبیق برنامه بانک زمین دولتی در کشور؛ ۲۴۷ هزار و ۵۴۹ جریب زمین و املاک دولتی را در ۲۱۲ قطعه در ولایت بامیان سروی و ثبت نموده است.

از این رقم ۱۶۸۹۰۰ جریب زمین سفید دولتی و ۷۸۶۴۹ جریب ملکیت های عامه تحت استفاده ادارات دولتی در مرکز و ولسوالی های این ولایت می باشد.

در ولایت دایکندی ثبت سروی زمین های دولتی به بیش از ۱۴۶ هزار جریب رسیده است که از این رقم ۱۴۴۱۶۶ جریب زمین سفید دولتی و ۱۸۰۸ جریب ملکیت های عامه تحت استفاده ادارات دولتی در مرکز و ولسوالی های این ولایت می باشد.

در ولایت غور نیز رقم ثبت زمین دولتی به بیش از ۱۴۷ هزار جریب رسیده است که ۱۴۴۱۶۶ جریب آن زمین سفید دولتی و ۳۸۲۲ جریب آن ملکیت های عامه تحت استفاده ادارات دولتی می باشد. همچنان وزارت شهرسازی

واراضی توانسته است در مجموع در ولایت بامیان ۵،۳۶۹،۰۴۰ ساحات غیر رسمی و در ولایت دایکندی ۱،۱۶۳،۶۱۱ ساحه غیر رسمی را ثبت نماید. در ادامه به یکی از دستاورد ها و کارکردهای هر ولایت به صورت جداگانه پرداخته می شود.

ولایت غور در ولایت غور قسمی که قبلاً هم به آن اشاره شد در بخش های مختلف چون ثبت زمین و املاک دولتی تثبیت علفچرها، توزیع سند ملکیت و ثبت ساحات غیره رسمی و پروژه های ساختمانی زیادی در طی سال های اخیر طرح، تطبیق و به بهره برداری سپرده شده است که بالای زندگی مردم تاثیرات مثبت زیادی به جا گذاشته است. پروژه های ساختمانی که در این ولایت ساخته شده اند شامل تعمیر های تدریسی پوهنتونها، مکاتب، کلینیک و غیره موارد می گردد. به عنوان یکی از دستاورد بزرگ و موثر که با وجود مشکلات ناامنی، نهایت سردسیر بودن و راه های مواصلاتی صعب العبور و وجود طالبان در این ولایت ریاست شهرسازی و اراضی غور توانسته است ۴۴ عدد فورم را که مساحت آن ۴۰۸۸۲۴ جریب زمین می گردد، سروی و ثبت نماید که بیشتر از آنچه که پلان شده، انجام شده است. به عنوان یکی از دستاوردهای بزرگ دیگر این ولایت می توان از استرداد ۲۷۸۹،۷ جریب

۲۱۸,۳ متر مربع و مساحت مجموعی ۴۲۷۰,۵ متر مربع زمین با ۱۲ اتاق اداری ساخته شده است که ۱۲ میلیون ۸۰۰ هزار و ۳۲۵ افغانی هزینه داشته است.

در دایکندی در سال ۱۳۹۹ به تعداد هشت مکتب ساخته شده است که زمینه آموزش معیاری را به تعداد زیاد از دختران و پسران این ولایت فراهم کرده است.

قابل یادآوری است که وزارت شهرسازی و اراضی طی دو سال اخیر، ۵ میلیون و ۹۲۰ هزار و ۵۳۸ جریب علفچر را در سطح ۲۸ ولایت کشور ثبت نموده است.

همچنان وزارت شهرسازی و اراضی تا کنون ۷ میلیون و ۳۶۵۲۱ جریب زمین و املاک دولتی را در ۷۰۵۷ قطعه در ۳۲ ولایت به منظور فراهم سازی شرایط لازم تحقق پلان گذاری های انکشافی و اقتصادی حکومت سروی، نقشه برداری و ثبت نموده است.

یادداشت: ارقام ثبت علفچر، ثبت زمین ها و املاک دولتی و ثبت ساحات غیر رسمی تا چاپ مجله قابل تغییر می باشد.

منظور ثبت و سروی زمین های دولتی و ملکیت های عامه، ثبت و سروی به تعداد ۳۲۴ قطعه با مساحت مجموعی ۴۴۳۳۴۰,۸ جریب زمین می باشد. از جمله قطعات ثبت شده در مجموع ۹۹ قطعه آن با مساحت مجموعی ۱۴۲۵۸۷ جریب زمین سفید بوده که برای استفاده در پروژه های عام المنفعه و زیربنایی استفاده خواهد گردید. دایکندی

در ولایت دایکندی نیز در پهلوی ثبت و سروی زمین های دولتی، ثبت علفچرها، انتقال زمین، ثبت خانه های غیر رسمی، پروژه های ساختمانی زیادی نیز طرح، دیزاین و تطبیق گردیده است که به عنوان یکی از دستاوردهای تاثیر گذار می توان از پروژه ساختمانی تعمیر اداری ریاست شهرسازی و اراضی این ولایت نام برد.

تعمیر اداری ریاست شهرسازی و اراضی ولایت دایکندی در سال ۱۳۹۸ توسط برنامه تحکیم و ثبات وزارت شهرسازی و اراضی پلان گردیده و در سال ۱۳۹۹ تکمیل و به بهره برداری سپرد شد. این تعمیر در دو منزل با مساحت زیربنایی

زمین بکر و لامزرورع که واقع در پشته گاو مرک فیروز کوه می شود نیز یاد کرد که از نزد افراد و اشخاص که ادعا داشتند که زمین ملکیت آنها می باشد و افراد اشخاص مقتدر با نفوس نیز بودند، به اثر سعی تلاش ریاست شهرسازی و اراضی غور استرداد گردیده به عنوان ملکیت دولت ثبت گردید که یک رقم قابل ملاحظه می باشد.

همچنان در ولایت غور در سال ۱۳۹۹ به تعداد شش مکتب تحت کار ساختمانی بوده که وزارت شهرسازی و اراضی با اعمار ساختمان های معیاری مکاتب به منظور ایجاد فضای مناسب آموزش؛ وزارت معارف را در امر تطبیق برنامه های تعلیمی و بهبود سطح سواد دانش آموزان یاری می رساند.

بامیان

در ولایت بامیان نیز در پهلوی کارهای مهم که در بخش ثبت علفچر، انتقال زمین، تطبیق پروژه های ساختمانی انجام شده است یکی از دستاورد های مهم ریاست شهرسازی و اراضی این ولایت مطابق به برنامه بانک زمین دولتی به

د فاضلي

ملکیت خوندي شو

بناریان له لومړنیو بناري خدماتو برخمن شي. بنارجوړولو او ځمکو وزارت د دې برنامې په لړ کې په لسگونه زره کورونه په بېلابېلو ولایتونو کې ثبت او سروې او په لسگونو کورنیو ته یې د ملکیت سندونه وویشل. «۳۸» کلنه فاضله هم یو له هغو مېرمنو څخه ده چې د خپل کور د ملکیت سند په ترلاسه کولو سره اوس له خپلو بچیانو سره په ډاډمنه فضا کې ژوند کوي. فاضله له خپل خاوند او شپږو بچیانو سره یوځای د کابل ښار لومړۍ ناحیې، عاشقان و عارفان سیمه کې ژوند کوي، د فاضلي خاوند ازاد کار

په ورستیو شلو کلنو کې په افغانستان کې غیر پلاني سیمو خورا په چټکۍ سره وده وکړه او اوس مهال له «۶۰» سلنې څخه ډېر خلک په غیر بناري سیمو کې خپلې شپې ورځې سبا کوي. په اکثریت غیر پلاني سیمو کې خلک له لومړنیو بناري خدماتو بې برخې دي او دا د پلاني او غیر پلاني سیمو ترمنځ د یو ډول ښکاره تبعیض ښکارندوی دی. خو بنارجوړولو او ځمکو وزارت د غیر پلاني سیمو د دې ستونزو د حل په موخه په یادو سیمو کې د کورنو سروې پیل کړه خو خلکو ته د ملکیت سند په ورکړې سره غیر پلاني سیمو کې ټولگټې پروژې پلي او

و بار کوي چې په وينا يې په ډېری سختۍ سره کار پيدا کوي او کله نا کله د ناچارۍ له کبله باربري کراچي چلوي.

«مور له پخوا نه همدې عاشقانو عارفان سيمه کې گډ ژوند کوو، کابل ښار اوس ډېر پراخ شوی دی هرې خواه ته چې گورې خلکو کورونه جوړ کړي ان د غره په لورې څوکو کې هم کورنه جوړ شوي دي. څه موده وړاندې داسې اوازه شوه چې زموږ کورنه بې نقشې دي نو دولت يې ويجاړوي او دا د دولت ملکيت دی.»

فاضله د غير پلاني کورنو ويجاړېدو په اشاره وايي، د خلکو اوازو دوی سخت وارخطا کړي و چې اوس به په خپل لاس جوړ کورونه بېرته له لاسه ورکوي او په دې ناچارۍ کې به کومې خواه ته ورځي.

فاضله وړاندې زياتوي: «د دې خبر په اورېدو سخته ووبرېدم، چې اوس به زموږ جونگړه وړانه شي، کومې خواه ته به ورشو، پسې مور نلرو چې کرايي کور را ونيسو، څو شپې مې بيخي خوب ورک شوی و.»

فاضله وايي، له هغه وروسته يې ارامه ساه واخيسته چې يوه ورځ د ښارچورولو او ځمکو وزارت تخنيکي کسان د دوی په سيمو کې د غير پلاني کورونو سروې لپاره راغلل او خلکو ته يې زيری ورکړ چې دولت دوی ته د ملکيت سندونه ورکوي.

دا خبر نه يواځې د فاضلې بلکه د عاشقان و عارفان د غير پلاني سيمې

ټولو خلکو لپاره يو لوی زيری وی:

«د دې کسانو په راتگ سره لومړی خو مو داسې فکر وکړ چې هتمن زموږ دکورونو ويجاړولو لپاره رلغلي، زړه مو صبر نشو له دوی څخه مو وپوښتل چې ايا زموږ کورونه ويجاړوي، راغلی پلاوي وويل چې نه موږ ستاسو کورونه نه ويجاړو بلکه تاسو ته د ملکيت سندونه درکوو څو ستاسې کورونه لا خوندي شي.»

د فاضلې په خبره د څو قطعي عکسونو، د کورنۍ معلوماتو او د «۳» زره افغانیو په ورکړې سره يې وکولای شول چې په لنډه موده کې په ډېرې اسانۍ د خپل کور د ملکيت سند ترلاسه کړي.

د غيري رسمي ښاري سيمو ثبت لړۍ د جمهور رئيس محمد اشرف غني د هدايت له مخې د ښارچورولو او ځمکو وزارت له لوري په کابل، هرات، مزار شريف، کندهار، فراه، جلال اباد، باميان او نيلې ښارونو کې پيل شوه او په تېرو درې کلنو کې په زرگونه غير رسمي کورنه سروې او په زرگونو کورونو ته د ملکيت سندونه ویشل شوي دي.

ښارچورولو او ځمکو وزارت د غير رسمي سيمو رسمي کولو، د غير رسمي او رسمي سيمو ترمنځ د تبعيض لمنځه وړلو، د ملکيتونو مصونه کولو او دې سيمو ته د يو ډول خدماتو وړاندې کولو ته ژمن دی.

علفچرها ثروت ملی ماست و با استفاده درست از این ثروت می توان که
مالداری را رشد داد و زمینه خودکفایی موارد چون گوشت و لبنیات را
فراهم کرد. بر این اساس سرروی و نقشه برداری علفچرها در تمام ولایات
از سوی وزارت شهرسازی و اراضی جریان دارد.

عید سعید فطر

از منظر اسلام

تا امت اسلامی در این دو عید از مباحات استفاده بیشتر نمایند و با انجام دادن انواع طاعات و عبادات به پرودگار خویش اظهار نزدیکی نمایند. عید سعید فطر یکی از دو عید بزرگ در سنت اسلامی بوده و نخستین عید می باشد که پیامبر گرامی ما حضرت محمد (ص) در سال دوم هجرت در مدینه منوره آن را تجلیل

داشتند و با توجه به اینکه ایجاد آن عید ها و شیوه تجلیل آن توسط خود مردم صورت می گرفت از همین رو مظهر این عید ها و شیوه تجلیل از آن ها مادی محض بود.

خداوند بزرگ (ج) برای مسلمانان دو عید (عید سعید فطر و عید اضحی) را عنایت فرمود،

عید را بخاطر این؛ عید نامیده اند که هر سال عودت می نماید و به طرف مسلمانان بر می گردد و عید از زمانه های گذشته در بین امت ها رایج بوده و هر امت با فرارسیدن زمان مناسبتی از مناسبت های مهم از این ایام فرخنده تجلیل نموده و با اظهار سرور و شادمانی یاد آن جریان و یا مناسبت رادر اذهان خویش تازه نگه می

نموده که در میان مسلمانان از جایگاه و حرمت خاص برخوردار می باشد و در باره آن احادیث و روایات بی شماری موجود است.

در روایتی آمده است زمانیکه پیامبر اسلام از مکه به مدینه منوره هجرت نمود، مردم آن دیار در هر سال دو روز را جشن می گرفتند، پیامبر اسلام از مردم مدینه در مورد این دو جشن پرسید که چرا در این روزها عید می گیرند؟ در جواب گفتند ما قبل از مشرف شدن به اسلام این دو روز را روزهای جشن معین نموده بودیم که در این دو روز به تفریح و خوشحالی می پرداختیم. پیامبر اسلام فرمود: خداوند در مقابل این دو روز، دو روز دیگری را نسبت به همچو جشن ها فضیلت و برتری داده اند و برای مسلمانان مقرر نموده که یک روز آن عید فطر و روز دیگر آن عید سعید اضحی است.

در عید فطر، مسلمانان روزه دار که ماه مبارک رمضان را به روزه داری به پا داشته و از خوردن و آشامیدن و بسیاری از کارهای مباح دیگر که

به نوعی مبطل روزه به حساب می آید، امتناع ورزیده اند اینک پس از گذشت یک ماه روزه داری و عبادات خالصانه در نخستین روز ماه شوال اجر و پاداش خود را از خداوند می طلبند، اجر و پاداش که خود خداوند به آنان وعده داده است را جشن می گیرند.

همچنین الله تعالی برای مسلمانان در عید جمع شدن در یک اجتماع بزرگ را غرض ادای نماز عید مشروع قرار داده، تا ضمن ادای نماز عید، فرا رسیدن روز های خجسته عید را به یک دیگر تبریک و تهنیت گفته و به سبب آن با یک دیگر آشنایی بیشتر پیدا نمایند و پیوند اخوت اسلامی و محبت با یکدیگر را استحکام بخشید. مشارکت زنان مسلمان در نماز عید هم در روشنایی با حدیث پیامبر اسلام حضرت محمد مصطفی (ص) با رعایت شرایط مشکل ندارد.

در روایت آمده است: به ما دستور می شد تا همه در روز عید به منظور ادای نماز از خانه

بیرون بیاییم تا جایکه دختر باکره و زنانی که در عادت ماهوار می بودند نیز از خانه بیرون می آمدند، زنان با امید که به برکت و پا کشیدن از گناهان در آن روز داشتند با تکبیر مردان تکبیر می گفتند و به دعای شان دعا می کردند. (صحیح المسلم حدیث ۹۷۱)

در این شک نیست که مصالح دینی و دنیوی موجود در این اجتماعات دلیل روشنی است که دین اسلام واقعا یک برنامه بزرگ الهی بوده و به خاطر سعادت و نیک بختی انسانها به بشریت عرضه و معرفی گردیده است.

از همین سبب تجلیل از روز های عید و ادای نماز آن ضمن استحکام بخشیدن پیوند اخوت اسلامی میان مسلمان ها سبب می شود تا مسلمانان از کینه ها، عداوت ها، اسراف، تجمل گرایی، ریا کاری، خرافات، بدعت، رقابت های ناسالم و سایر موارد در مغایرت با دین دوری کنند.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت
وزارت شهر سازی و اراضی

mudl_afg

www.mudl.gov.af